

ปัจจัยที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการทางการเงินส่วนบุคคล ศึกษากรณี ผู้ถือบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ในเขตกรุงเทพมหานคร

สุจิตรา เหลาทองคำ¹

รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิดา จิตรน้อมรัตน์²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการทางการเงินส่วนบุคคล ศึกษากรณีผู้ถือบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยปัจจัยที่ศึกษาประกอบด้วยปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพ สถานภาพ และปัจจัยทักษะความรู้ด้านการเงินส่วนบุคคล เกี่ยวกับ การหารายได้ การใช้จ่ายเงิน การออม และการลงทุน สำหรับประสิทธิภาพการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลมี 3 ด้าน คือ การมีรายรับมากกว่ารายจ่ายการมีเงินออมไม่น้อยกว่า 10% และการลงทุนในกองทุนและหลักทรัพย์ไม่น้อยกว่า 10% ของผู้ถือบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการศึกษาจากประชากรที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร โดยทำการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม 2563 ผ่านแบบสอบถามออนไลน์แบบสะดวก จำนวน 385 ชุด โดยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์สถิติแบบพารามेटริก (Parametric Statistics) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ในส่วนลักษณะทางประชากรศาสตร์พบว่า มีอัตราส่วนเพศหญิงมากกว่าเพศชาย สามารถแบ่งออกเป็นเพศชาย 143 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1 และเพศหญิง 242 คน คิดเป็นร้อยละ 62.9 โดยส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงน้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 86.2 รองลงมาคือช่วงอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.1 และช่วงอายุ 41-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.7 ตามลำดับ มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ที่ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 70.9 รองลงมาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 24.4 และมีระดับการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 4.7 ตามลำดับ โดยคนส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 64.4 รองลงมาคือช่วงรายได้ 15,001-25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.2 ช่วงรายได้ 25,001-35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.5 และ รายได้มากกว่า 35,000 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.9 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในกลุ่มอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุ คิดเป็นร้อยละ 27.8 รองลงมาทำอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 27.5 ว่างาน คิดเป็นร้อยละ 26.5 ทำธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 13.2 ข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 3.1 และพนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

² อาจารย์ที่ปรึกษา

1.8 ตามลำดับ อยู่ในสถานภาพโสด 315 คน คิดเป็นร้อยละ 81.8 สมรส 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.7 และหย่าร้างหรือแยกกันอยู่หรือหม้าย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ รายได้ และอาชีพที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลของผู้ถือบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตามระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 2) ด้านปัจจัยทักษะความรู้ด้านการเงินส่วนบุคคล พบว่ามีตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือการใช้จ่ายเงิน การออม และการลงทุน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลของผู้ถือบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยตัวแปรการใช้จ่ายเงินที่มีนัยสำคัญคือ การมีวินัย ในการใช้จ่ายตามแผนและไม่ใช้ของฟุ่มเฟือยกับการมีสติรอบคอบในการใช้จ่ายทุกครั้ง ตัวแปรการออมที่มีนัยสำคัญคือ การมีวินัยในการแบ่งรายได้มาเพิ่มเป็นเงินออมอย่างสม่ำเสมอ และมีการเพิ่มการเก็บออมให้มากขึ้นในแต่ละปี ตัวแปรการลงทุนที่มีนัยสำคัญคือ การศึกษาหาความรู้ในการลงทุนให้เข้าใจก่อนลงทุนและการลงทุนในประเภทที่ให้ผลตอบแทนเหมาะสม ตามระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคล และทักษะความรู้ด้านการเงินส่วนบุคคล มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ

1. บทนำ

เมื่อชีวิตคนยังคงต้องดำเนินต่อไปเหมือนการเดินทางของเข็มนาฬิกา ทรัพย์สินประเภทเงินตราก็ยังเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวัน และเมื่อมีรายรับเกิดขึ้น ก็ย่อมมีการใช้จ่ายตามมาเป็นปกติ ทำให้การบริหาร จัดการการเงินส่วนบุคคล ที่ถูกวิธีและเหมาะสมจะเป็นแนวทางที่ทำให้ท่านสามารถผ่านพ้นอุปสรรคทางการเงินไปได้โดยไม่ยุ่งยาก ดังนั้นจะอย่างไรให้สามารถจัดการยอดรายรับและรายจ่ายเพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดการชีวิต

นอกจากนั้นในยุคนี้ที่คนส่วนใหญ่ที่ต้องการคำว่า อิสรภาพทางการเงิน และก็มีหลายคนที่จะมักจะเข้าใจผิดไปว่าไม่ต้องทำงานก็มีเงินใช้แบบสบายมือ ซึ่งเป็นความเข้าใจผิดสืบต่อมา ถ้าจะให้ความหมายของ อิสรภาพทางการเงินที่ถูกต้องนั้นก็คือ การได้ทำงานที่ชอบ มีรายได้เข้ามาอย่างไม่ขาดสาย และไม่ต้องกังวลเรื่องค่าใช้จ่ายทั้งส่วนตัวและของครอบครัว ดังนั้นถ้าหากอยากจะมีอิสรภาพทางการเงิน จะต้องวางแผนทางการเงินอย่างเป็นระบบ และต้องทำตามแผนนั้นให้ได้ตามที่วางไว้ จึงการจัดสรรรายได้สำหรับค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทจะทำให้รู้สถานะว่าทุกวันนี้มีรายได้เข้ามาเพียงพอกับค่าใช้จ่ายหรือไม่ ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรจะต้องทำเพราะทำได้ง่ายที่สุดไม่วุ่นวาย และต้องแยกค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนนั้นว่ามีค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง และก่อนที่จะเอารายได้ที่ได้รับมาไปจ่ายแต่ละเรื่อง ก็ควรที่จะแบ่ง

รายได้ออกเป็นส่วน ๆ ก่อน และที่ขาดไม่ได้เลยก็คือ การแบ่งรายได้ที่รับมาไปเป็นเงินออม แล้วค่อยเอาไปใช้จ่ายต่าง ๆ หากรายรับไม่พอแล้วก็ต้องลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง และหารรายได้จากทางอื่นมาเพิ่มนอกจากรายได้จากงานประจำ ถ้าหากจำเป็นต้องมีการสร้างหนี้สินก็จะต้องมีการบริหารหนี้อย่างถูกต้องคือ จะต้องรู้จักบริหารจัดการหนี้และก่อหนี้สินที่มีประโยชน์แทนการเป็นหนี้สินเพื่อสิ่งของฟุ่มเฟือย เพราะการเป็นหนี้บางครั้งก็ช่วยให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินได้เร็วขึ้น เช่น การกู้เพื่อซื้อบ้าน การกู้เพื่อประกอบธุรกิจ แต่ที่สำคัญคือ จะต้องไม่ก่อหนี้สินให้มากจนเกินความสามารถ ซึ่ง ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยของหนี้สินทุกก้อนจะต้องไม่เกิน 1 ใน 3 ของรายได้ต่อเดือน ต่อมาต้องเป็นคนที่มิระเบียบวินัย คือ ได้ใบแจ้งหนี้หรือใบเสร็จจะอะไรมาก็จะต้องจัดตารางการจ่ายชำระเงินให้ตรงตามกำหนด เพื่อที่จะได้ไม่ต้องเสียค่าทวงถามและค่าดอกเบี้ยไปโดยไม่จำเป็น ซึ่งอาจจะจดไว้ที่ปฏิทิน หรือจะใช้มือถือเป็นตัวช่วยเตือนอีกทางหนึ่งก็ได้ และเพื่อให้สามารถปลดหนี้สินได้เร็วขึ้น ก็จะต้องไม่ไปก่อหนี้สินเพิ่มขึ้นมาอีก จำพวกหนี้สินจากบัตรเครดิตหรือสินเชื่อส่วนบุคคล เพราะหนี้สินเหล่านี้จะมีดอกเบี้ยที่สูงมาก แต่ถ้าหากมีแล้วก็ต้องประหยัดอดทนเพื่อชำระหนี้คืนให้หมดโดยเร็ว หรือถ้าเห็นว่าผ่อนไม่ไหวก็ควรจะต้องติดต่อกับเจ้าหนี้เพื่อจะได้หาทางผ่อนผันต่อไป เมื่อสามารถจัดการกับเรื่องค่าใช้จ่ายและหนี้สินได้แล้ว ก็จะต้องนึกถึงเรื่องการออมเงินอย่างมืออาชีพ เพราะการฝากเงินในธนาคารเพียงอย่างเดียวก็ไม่อาจจะให้ผลตอบแทนที่น่าพอใจเหมือนในอดีตได้ ดังนั้นการหาช่องทางเพื่อลงทุนในทางเลือกอื่น ๆ ก็ควรจะต้องศึกษาไว้บ้าง เช่น การลงทุนในกองทุนรวม การลงทุนในหุ้น หรือจะเป็นการลงทุนในพันธบัตร สลากออมสิน สลากออมทรัพย์ ดูป้าง เพราะบางครั้งก็ให้ผลตอบแทนที่มากกว่าการฝากเงินกับธนาคารเพียงอย่างเดียว และเพื่อไม่ประมาทในเรื่องการเงินของก็ควรที่จะวางแผนรับมือกับเรื่องที่ไม่คาดฝันหรือเรื่องฉุกเฉินต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องงาน เรื่องสุขภาพ หรือจะเรื่องครอบครัว ก็ต้องเตรียมพร้อมไว้ก่อน ควรจะต้องมีเงินออมเผื่อไว้ใช้ในยามฉุกเฉินที่ครอบคลุมรายจ่ายของอย่างน้อย 6 เดือนขึ้นไป ควรทำประกันสุขภาพเพิ่มเติมจากสวัสดิการที่ได้รับจากที่ทำงาน อีกทั้งก่อนที่จะกู้เงินจำนวนมากและมีระยะเวลายาวนาน เช่น การกู้เพื่อซื้อบ้านนั้นอย่าลืมนึกถึงค่าใช้จ่ายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตมาใช้ในการตัดสินใจแต่ไม่ควรคิดถึงด้านรายได้ที่เพิ่มขึ้นเพียงอย่างเดียว และควรที่จะหารายได้เสริมนอกจากงานประจำ สำหรับใช้เป็นการสำรองหากไม่มีรายได้ประจำ ซึ่งจะเห็นได้ว่า การจัดการทางการเงินส่วนบุคคลมีความสำคัญ ที่จะทำให้มีอิสรภาพทางการเงิน ในด้านการไม่เป็นหนี้ มีเงินใช้จ่ายในชีวิตประจำวันแบบไม่เดือดร้อน (มีรายรับมากกว่ารายจ่าย) และมีความสุขตามอัตภาพ (บริษัทอินเตอร์สเปซ ประเทศไทย จำกัด, 2563: ออนไลน์)

ซึ่งจากข้อมูลจากเครดิตบูโรจะเห็นได้ว่าคนไทยเป็นหนี้เร็วตั้งแต่เริ่มต้นทำงานและก่อหนี้ขึ้นเกษียณ เหตุผลเพราะมีสิ่งของที่อยากได้อยู่เต็มไปหมดแต่เก็บเงินไม่ทัน ต้องใช้บริการสินเชื่อหลากหลายประเภทเพื่อนำเงินอนาคตมาใช้ก่อนแล้วจึงค่อยทยอยจ่าย อันได้แก่ สินเชื่อส่วนบุคคล บัตรเครดิต เช่าซื้อรถยนต์/มอเตอร์ไซด์ และสินเชื่อบ้าน โดยกลุ่มที่น่าห่วงสุดคือ Gen Y ผู้ที่เกิด

ในช่วงปี พ.ศ. 2523-2540 เพราะยังขังใจใช้เงินได้น้อยกว่าคนอื่น ประกอบกับรายได้อยู่ในช่วงเริ่มต้นทำงานจึงน้อยกว่าคนอื่นด้วย ทำให้กว่า 50% ของคนวัยนี้เป็นหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลและบัตรเครดิต ซึ่งสินเชื่อกู้เข้าถึงง่ายได้รับความนิยม แต่ถ้าใช้ไม่ระวังอาจจ่ายได้แค่เพียงยอดชำระขั้นต่ำต้องเสียดอกเบี้ยเยอะ หรือหากไม่มีเงินจ่ายต้องเสียประวัติกลายเป็นหนี้เสีย (ธนาคารกรุงศรี, 2563: ออนไลน์) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษากรณีผู้ถือบัตรเครดิตเป็นพิเศษ เนื่องจากผู้ถือบัตรเครดิตมีความเสี่ยงในการจัดการทางการเงินส่วนบุคคล ทั้งนี้การจัดการการเงิน จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของบุคคลทุกคนและในทุกช่วงชีวิต ซึ่งนอกจากจะมีผลต่อความมั่งคั่งของบุคคลและครอบครัวแล้วยังส่งผลต่อความมั่นคงของเศรษฐกิจของประเทศด้วย ประโยชน์ของการจัดการการเงินส่วนบุคคลมีดังนี้ (สุขใจ น้ำพุต, 2557)

1) ให้บุคคลได้มีแนวทางในการวางแผนการเงินของตนเองและครอบครัวได้อย่างถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจัดการใช้จ่าย การเก็บออมไว้ ตลอดจนการลงทุน การรู้จักการวางแผนและป้องกันสำหรับชีวิตและทรัพย์สินของตน อันจะนำมาซึ่งความมั่งคั่ง มั่นคงและความผาสุกสำหรับบุคคลและครอบครัวของเขา

2) ส่งเสริมให้บุคคลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องในทุกแง่มุมของชีวิต เนื่องจากมีหลายสิ่งที่คุณเรามักไม่ค่อยได้คิดและคำนึงถึง เช่น การใช้จ่ายเพื่อสุขภาพที่ดี การใช้จ่ายเพื่อพักผ่อนท่องเที่ยวที่ดี สิ่งเหล่านี้เป็นการช่วยส่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้ได้อย่างมีความสุขสบายอย่างสมบูรณ์แบบ และได้มีโอกาสใช้เงินที่ตนอุตสาหะทำมาหาได้ตลอดชีวิตให้เกิดผลจนคุ้มค่าอย่างแท้จริง

3) การศึกษาการจัดการการเงินบุคคล จะก่อให้เกิดบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคล (Personal Finance Planner) ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการวางแผนการเงินและการลงทุนของบุคคลโดยเฉพาะสามารถให้คำแนะนำและช่วยเหลือวางแผนให้แก่ลูกค้าที่ต้องการลงทุนในสถาบันการเงินต่างๆ เป็นต้นว่า ธนาคาร บริษัทประกันชีวิต บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทจัดการลงทุน ตลอดจนกิจการซึ่งทำหน้าที่ดูแลรักษาผลประโยชน์ของลูกค้า

4) การศึกษาการจัดการการเงินบุคคล ยังเป็นรากฐานความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพราะเมื่อการบริหารการเงินของครัวเรือนได้ผลดีมีประสิทธิภาพ ประชาชนมีเงินเหลือกินเหลือใช้ ส่งผลให้เกิดการออมและการลงทุนของประเทศได้มาก นอกจากนี้เมื่อประชาชนส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ที่ดีก็เป็นการช่วยรัฐประหยัดค่าใช้จ่ายทางด้านสวัสดิการสังคมลงไปได้ อีกทางหนึ่ง

ดังนั้น การจัดการทางการเงินนั้นจึงเป็นเรื่องหนึ่งที่ไม่ควรมองข้ามในกลุ่มของผู้ถือบัตรเครดิต นั่นจึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยตั้งใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการการเงินส่วนบุคคล ศึกษา กรณีผู้ถือบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อ

นำผลการศึกษามาวิเคราะห์หาแนวทางการจัดการทางการเงินของผู้ถือบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ไทย
ในเขตกรุงเทพมหานครต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการทางการเงินส่วนบุคคล
ของผู้ถือบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยทักษะความรู้ด้านการเงินส่วนบุคคลที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการ
ทางการเงินส่วนบุคคลของผู้ถือบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ไทยในเขต
กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทักษะความรู้ด้านการเงินส่วนบุคคลที่มีผลต่อ
ประสิทธิภาพการจัดการทางการเงินส่วนบุคคล 3 ด้าน คือ การมีรายรับมากกว่า
รายจ่ายการมีเงินออมไม่น้อยกว่า 10% และการลงทุนในกองทุนและหลักทรัพย์ไม่
น้อยกว่า 10% ของผู้ถือบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร

3. สมมติฐานงานวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการทางการเงินส่วนบุคคล ศึกษา กรณีผู้ถือ
บัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร มีการตั้งสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ถือบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ไทยเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่
เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ และสถานภาพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการ
จัดการทางการเงินส่วนบุคคล
2. ปัจจัยทักษะความรู้ด้านการเงินส่วนบุคคลของผู้ถือบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ไทยเขต
กรุงเทพมหานคร ได้แก่ การหารายได้ การใช้จ่ายเงิน การออม และการลงทุน ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
การจัดการทางการเงินส่วนบุคคล

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงปัจจัยที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลของผู้ถือบัตร
เครดิตธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการทางการเงินของ
บุคคล
2. สถาบันทางด้านการเงิน สามารถนำผลการศึกษาประสิทธิภาพการจัดการทางการเงิน
ส่วนบุคคลมาใช้เป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้ดีขึ้น

3. เพื่อเป็นประโยชน์ และเสนอแนะแนวทางแก่สถาบันทางการเงินในการต่อยอดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมแก่กลุ่มผู้ถือบัตรเครดิตได้

5. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการทางการเงินส่วนบุคคล ศึกษา กรณีผู้ถือบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร มีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1) ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร คือ ผู้ถือบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ไทย ที่มีอายุ 20 ปี ขึ้นไป ในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร

2) ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1) ตัวแปรอิสระ

2.1.1) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ถือบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ไทยเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ และสถานภาพ

2.1.2) ปัจจัยทักษะความรู้ด้านการเงินส่วนบุคคลของผู้ถือบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ไทยเขตกรุงเทพมหานคร 4 ด้าน คือ

2.1.2.1) การหารายได้ เช่น งานประจำ และการหารายได้พิเศษ เป็นต้น

2.1.2.2) การใช้จ่ายเงิน เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าผ่อนบ้าน และผ่อนรถ เป็นต้น

2.1.2.3) การออม เช่น เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ เป็นต้น

2.1.2.4) การลงทุน เช่น กองทุนรวม หุ้น และการลงทุนในอาชีพเสริม เป็นต้น

ต้น

2.2) ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการจัดการทางการเงินส่วนบุคคล 3 ด้าน คือ

2.2.1) การมีรายรับมากกว่ารายจ่าย

2.2.2) การมีเงินออมไม่น้อยกว่า 10%

2.2.3) การลงทุนในกองทุนและหลักทรัพย์ไม่น้อยกว่า 10%

3) ขอบเขตด้านพื้นที่ การศึกษาครั้งนี้เป็นการสอบถามผู้ถือบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร ตามสถาบันการเงินต่างๆ เช่น ธนาคารกรุงไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกสิกร และธนาคารทหารไทย เป็นต้น

4) ขอบเขตด้านเวลา การศึกษาครั้งนี้ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลแบบสอบถามเป็นเวลา 2 เดือน ระยะเวลาตั้งแต่ 1 กุมภาพันธ์ – 31 มีนาคม พ.ศ. 2563

6. ระเบียบวิธีวิจัย

เนื่องจกงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการใ้การสำรวจ (Survey Research) และเก็บ ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อสรุปผลการวิจัย ซึ่งใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ประชากร จำนวน 385 คน เป็นการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Roscoe (1969) โดยที่กำหนดให้ความคลาดเคลื่อนมากที่สุดที่ยอมรับได้เป็น 1/10 ของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร และระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .05 จากประชากรที่ไม่แน่นอน

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการศึกษาค้นคว้าการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ และสถานภาพ โดยแบบสอบถามจะมีลักษณะเลือกคำตอบเพียงข้อเดียว

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทักษะความรู้ด้านการเงินส่วนบุคคล ได้แก่ การหารายได้ การใช้จ่ายเงิน การออม และการลงทุน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน ซึ่งแบบสอบถามในส่วนนี้มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการทางการเงินส่วนบุคคล ซึ่งแบบสอบถามในส่วนนี้มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 และ 3 มีเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบ ดังนี้

มากที่สุด	ให้ค่าน้ำหนักเท่ากับ	5
มาก	ให้ค่าน้ำหนักเท่ากับ	4
ปานกลาง	ให้ค่าน้ำหนักเท่ากับ	3
น้อย	ให้ค่าน้ำหนักเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	ให้ค่าน้ำหนักเท่ากับ	1

7. ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีจำนวน 385 ตัวอย่าง พบว่ามีอัตราส่วนเพศหญิงมากกว่าเพศชาย สามารถแบ่งออกเป็นเพศชาย 143 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1 และเพศหญิง 242 คน คิดเป็นร้อยละ 62.9 โดยส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงน้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ

ละ 86.2 รองลงมาคือช่วงอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.1 และช่วงอายุ 41-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.7 ตามลำดับ มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ที่ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 70.9 รองลงมาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 24.4 และมีระดับการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 4.7 ตามลำดับ โดยคนส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 64.4 รองลงมาคือช่วงรายได้ 15,001-25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.2 ช่วงรายได้ 25,001-35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.5 และรายได้มากกว่า 35,000 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.9 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในกลุ่มอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุ คิดเป็นร้อยละ 27.8 รองลงมาทำอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 27.5 ว่างาน คิดเป็นร้อยละ 26.5 ทำธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 13.2 ข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 3.1 และพนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 1.8 ตามลำดับ อยู่ในสถานภาพโสด 315 คน คิดเป็นร้อยละ 81.8 สมรส 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.7 และหย่าร้างหรือแยกกันอยู่หรือหม้าย 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

ผลการวิจัยปัจจัยทักษะความรู้ด้านการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลของผู้ถือบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในสมการถดถอยตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปรของทักษะความรู้ด้านการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการทางการเงินส่วนบุคคล ได้ร้อยละ 55.7 โดยพบว่า 1) ปัจจัยการใช้จ่ายเงิน ในด้านการมีสติคิดรอบคอบในการใช้จ่ายทุกครั้ง และมีวินัยในการใช้จ่ายตามแผนและไม่ใช้ของฟุ่มเฟือย 2) ปัจจัยการออม ด้านการเพิ่มการเก็บออมให้มากขึ้นในแต่ละปี และมีวินัยในการแบ่งรายได้มาเพิ่มเป็นเงินออมอย่างสม่ำเสมอ 3) ปัจจัยการลงทุน ด้านศึกษาหาความรู้ในการลงทุนให้เข้าใจก่อนลงทุน และหาแหล่งการลงทุนในประเภทที่ให้ผลตอบแทนเหมาะสม เป็นตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือตัวแปรอิสระที่มีอำนาจในการทำนายการเปลี่ยนแปลงของประสิทธิภาพการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลของผู้ถือบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานครได้ดีที่สุดคือ การออม การลงทุน และการใช้จ่ายเงินตามลำดับ

8. อภิปรายผลการศึกษา

จากการสรุปผลการศึกษาได้ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มผู้ถือบัตรเครดิตเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 385 คน เกี่ยวกับการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพ โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการออมและการลงทุนเพื่อที่จะทำให้บรรลุถึงอิสรภาพทางการเงินก่อให้เกิดการจัดการทางการเงินที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปสู่อิสรภาพทางการเงิน โดยสอดคล้องกับข้อมูลในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กล่าวว่า ควรเริ่มเก็บออมเงิน

อย่างมีวินัยตามแผนการเงินที่วางไว้ เช่น ต้องออมเงิน ทันทีอย่างน้อย 10% ของเงินเดือนทุกเดือน ดังนั้นเมื่อเงินเดือนมากขึ้น เงินออมก็จะเพิ่ม มากขึ้นตามไปโดยอัตโนมัติ ดังนั้นจึงวางแผนการลงทุน เพื่อสร้างผลตอบแทนให้สูงขึ้นและควรรักษาทางเลือกในการเพิ่มผลตอบแทน ให้กับเงินออมของตัวเอง การนำเงินออมไป ลงทุนสินทรัพย์ทางการเงินต่าง ๆ เช่น ตราสารหนี้ กองทุนรวม และหุ้น เพราะผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นจะช่วยย่นระยะเวลาสู่อิสรภาพทางการเงินให้เร็วขึ้น และยังสามารเพิ่มจำนวนเงินออมต่อเดือนได้ ซึ่งจะทำให้บรรลุเป้าหมายได้เร็วขึ้น

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยที่ต้องให้ความสำคัญอีกหนึ่งตัวในการจัดการทางการเงินส่วนบุคคล ให้มีประสิทธิภาพ คือการใช้จ่ายเงิน ตามแนวคิดของ พุนทรัพย์ รัมภ์ (2526) กล่าวว่า การจัดการทางการเงินส่วนบุคคลเกิดขึ้นจากรายรับที่ได้มา และจะถูกนำมาวางแผนการใช้จ่ายเงินในสิ่งที่จำเป็น ต่อการดำรงชีวิต นอกจากนี้ยังเป็นการใช้จ่ายเพื่อความสะดวกสบายขึ้นอยู่กับความจำเป็นและความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญ อย่างไรก็ตามปัจจัยในการใช้จ่ายเงินยังมีข้อมูลในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กล่าวว่า หัวใจสำคัญในการใช้จ่ายเงินก็คือ การจดบันทึกรายรับรายจ่าย เพื่อให้เห็นการใช้จ่ายเงินของตัวเองอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ที่ได้รับในแต่ละเดือน จากนั้นการที่มีการจดบันทึกรายรับรายจ่ายจะทำให้เห็นภาพรวมในการใช้จ่ายเงินและสามารถจัดการทางการเงินให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมานี้คือประสิทธิภาพการจัดการทางการเงินเพื่อนำไปสู่ อิสรภาพทางการเงินที่ทุกคนต้องการตามวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล (Life Style)

9. ข้อเสนอแนะ

ในทางปฏิบัติ พบว่า เพศหญิงมีแนวโน้มที่จะมีการจัดการทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ มากกว่าเพศชาย ซึ่งอาจเนื่องมาจาก เพศหญิงจะมีลักษณะนิสัยที่มีความละเอียดอ่อนมากกว่าเพศชาย ซึ่งพบในกลุ่มช่วงอายุ 31-40 ปี เป็นช่วงวัยที่ต้องเพิ่มพูนความมั่นคงให้กับตนเองและเริ่มที่จะสร้างครอบครัว โดยอาชีพที่มีการจัดการทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพคือกลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว ดังนั้น จะเห็นได้ว่า อาชีพข้าราชการ พนักงานบริษัทเอกชน และพนักงานรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น มีประสิทธิภาพ การจัดการทางการเงินที่ไม่เหมาะสมอาจมีผลต่อการจัดการทางการเงินในชีวิตประจำวันได้ เช่นการก่อหนี้เกินตัว เนื่องจากโครงสร้างของรายได้ในกลุ่มอาชีพดังกล่าวอยู่ในระดับต่ำหากเทียบกับอาชีพธุรกิจส่วนตัว จึงต้องหาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการทางการเงินให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

งานวิจัยนี้ จะมีประโยชน์กับบุคคลทั่วไปเพื่อใช้ในการวางแผนการจัดการทางการเงินให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและหาแนวทางที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล โดยจะทำให้ทราบถึงวิธีการ การจัดการทางการเงินเพื่อนำไปสู่การมีอิสรภาพทางการเงินได้เร็วมากขึ้นตามช่วงระยะเวลาที่กำหนด เพื่อป้องกันก่อหนี้เกินตัว และหันมาเก็บออมเงินและลงทุนเพื่อต่อยอดเงินออมที่มีอยู่ ซึ่งต้องตระหนักถึง

ความเสี่ยงในการลงทุน และควรหาความรู้เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจก่อนลงทุน นอกจากนี้ยังเพื่อให้ตระหนักในเรื่องการใช้จ่ายเงิน การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นและไม่จำเป็น เพื่อควบคุมค่าใช้จ่ายให้เพียงพอต่อรายได้ ทั้งยังสามารถแบ่งเงินเพื่อออมและการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

10. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งถัดไป

ควรมีการเก็บข้อมูลงานวิจัยในรูปแบบของการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการทางการเงินมากยิ่งขึ้น และทำให้ทราบถึงความต้องการในปัจจุบันด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการจัดการทางการเงิน ควรศึกษาปัจจัยเพิ่มเติมในเรื่องของการจัดการทางการเงิน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกถึงสาเหตุหรือปัจจัยแวดล้อมที่มีผลกระทบในการจัดการทางการเงิน พร้อมทั้งสามารถนำงานวิจัยมาพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการทางการเงินให้บุคคลสามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

11. กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้ ซึ่งผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิดา จิตรน้อมรัตน์ ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้แก่ผู้เขียนมาโดยตลอด รวมทั้งผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการที่ปรึกษาวิชา ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันส่งผลให้รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณทุกคนในครอบครัว รวมทั้งเพื่อนที่ร่วมศึกษาการบริหารธุรกิจในวันเดียวกันนี้ทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนตลอดระยะเวลาในการศึกษาที่ผ่านมา และขอขอบพระคุณผู้แต่งตำรา วิชาการต่าง ๆ รวมทั้งแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ค้นคว้าอ้างอิง ซึ่งคุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากรายงานการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้เขียนขอมอบให้แด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน และหากรายงานการศึกษานี้มีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

บรรณานุกรม

- บริษัท อินเทอร์เน็ตสเปซ (ประเทศไทย) จำกัด. (2559). จัดการการเงินส่วนบุคคล ให้เป็นระบบแบบไม่ยุ่งยาก. สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2562, จาก <https://moneyhub.in.th/article/personal-money-plan/>
- บริษัท อินเทอร์เน็ตสเปซ (ประเทศไทย) จำกัด. (255). การเงินส่วนบุคคล. สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2562, จาก <http://moneymoneyn.blogspot.com/2014/02/1.html>
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.การวางแผนการเงินส่วนบุคคล: เมื่อประชาชนมั่งคั่ง ประเทศชาติก็มั่นคง. สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2562, จาก <https://www.set.or.th/set/financialplanning/knowledgedetail.do?contentId=535&?type=article>
- อาจารย์นิพิชฌน์ โกวิทวิชกานนท์. การวางแผนการลงทุนส่วนบุคคล. สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2562, จาก <http://www.oic.or.th/sites/default/files/content/85939/bth7.pdf>
- การวางแผนทางการเงินสำหรับคนยุคใหม่. สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2562, จาก http://203.131.211.58/hrtuweb/uploads/pr_doc/pr_doc_12_05_2016_09_51_59.pdf
- อำนวยการ ป่าอ้าย. รูปแบบการจัดการการเงินและหนี้สินของครูตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2562, จาก http://journal.rmutto.ac.th/template/design/file_article/article.526pdf
- สยามนทร์ สหุพันธ์. (2561). พฤติกรรมการบริหารจัดการการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานีพัทยา สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2562, จาก <https://dca.ac.th/wp-content/uploads/2019/04/24.->
- ปศุณา แสงจันทร์ และมัลลิกา ธรรมจริยาวัฒน์. (2561). การจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพมีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มี ประสิทธิภาพของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2562, จาก http://www.ba-abstract.ru.ac.th/AbstractPdf/2561-5-7_1566822382.pdf
- ธนาคารกรุงศรีอยุธยา. ชีวิตผู้ถือบัตรจะเปลี่ยนไปอย่างไร หลังแบงก์ชาติออกมาตรการคุมการใช้บัตรเครดิต. สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2562, จาก <https://www.krungsri.com/bank/th/plearn-plearn/credit-card-control-debt.html>
- ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน. สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2562, จาก <https://sites.google.com/site/prachyasersthkicphxphaiyng12/kar-cd-baychi-rayrab-ray-ca>.